

PM 2008:140 RI (Dnr 125-67/2008)

Upphandling av statistik-, undersöknings- och utrednings-tjänster

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Förfrågningsunderlaget, *bilaga 1*, godkänns.
2. Avtal upphandlas för perioden 2009-2011 med möjlighet till 2 års förlängning.
3. Stadsdirektören ges i uppdrag att genomföra upphandling, fatta tilldelningsbeslut och sluta avtal med antagna leverantörer.
4. Stadsdirektören ges i uppdrag att förvalta de avtal som upphandlingen resulterar i samt att vid behov vidta sådana förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtal med valda leverantörer, som utifrån avtalade åtaganden och affärsmässiga grunder är påkallade.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Den 1 januari 2008 bolagiserades stadens utrednings- och statistikkontor (USK) (Dnr 023-3876/2007). I den analys som gjordes inför bolagiseringen konstaterades att en bolagisering innebär att stadens behov av den typ av tjänst som USK utför måste upphandlas i konkurrens. Detta är också i linje med de policys för upphandling och konkurrens som kommunfullmäktige har beslutat.

När kommunstyrelsen beslutade att godkänna en överenskommelse mellan USK och stadsledningskontoret om statistiktjänster m.m. för 2008 så beslutades också att ge stadsledningskontoret i uppdrag att upphandla ett ramavtal avseende statistiktjänster m.m. för tiden 2009-2011 (Dnr 119-4928/2007).

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret. En arbetsgrupp med representanter från såväl stadsledningskontoret, socialtjänstförvaltningen, trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret har deltagit i arbetet med att ta fram förfrågningsunderlaget. Nyckelpersoner vid en rad förvaltningar och bolag i staden har vidare intervjuats för att inhämta kunskap om behovet av tjänster.

Ärendet har behandlats i CESAM 2008-05-20.

Mina synpunkter

Statistik-, undersöknings- och utredningstjänster ska upphandlas av externa aktörer i enlighet med stadens policy om valfrihet och konkurrens. Nu är det dags att initiera en upphandlingsprocess. Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

1. Förfrågningsunderlaget, *bilaga 1*, godkänns.

2. Avtal upphandlas för perioden 2009-2011 med möjlighet till 2 års förlängning.
3. Stadsdirektören ges i uppdrag att genomföra upphandling, fatta tilldelningsbeslut och sluta avtal med antagna leverantörer.
4. Stadsdirektören ges i uppdrag att förvalta de avtal som upphandlingen resulterar i samt att vid behov vidta sådana förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtal med valda leverantörer, som utifrån avtalade åtaganden och affärsmässiga grunder är påkallade.

Stockholm den 4 juni 2008

STEN NORDIN

Bilagor

1. Förfrågningsunderlag med bilagor
2. Protokoll från Cesam 2008-05-20

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Roger Mogert* (s), *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Avslå förslaget att upphandla statistik-, undersöknings- och utredningstjänster.
2. Utred möjligheterna för en långsiktig lösning med en samlad och kommunalt driven utrednings- och statistikverksamhet.
3. Därutöver anför följande.

Både den politiska styrningen och en effektiv förvaltning kräver goda beslutsunderlag. Goda beslutsunderlag i sin tur bygger på tillförlitlig information, relevanta jämförelser, kontinuerliga och likvärdiga mätningar etcetera.

Den upphandling som föreslås i detta ärende utgör en risk i flera av dessa avseenden.

Vi i oppositionen var negativa till bolagisering av USK, istället förespråkade vi en lösning som garanterade USK långsiktiga fortlevnad i staden. I detta ärende tas nu istället ytterligare steg i motsatt riktning. Ärendet kan komma att innebära sista spiken i kistan för stadens 100 åriga utredningstjänst.

Den samlande organisation som Utrednings och Statistik Kontoret hitintills har utgjort har varit en garant för god samordning och kontinuitet. Denna upphandling innebär att samordningen riskerar att splittras upp i flera olika konkurrerande verksamheter utan intresse av samarbete och samordning.

Upphandlingen kommer även att innebära en minskad kontinuitet i verksamheten. Många av de uppdrag USK hitintills har utfört underlättas av upparbetade rutiner och erfarenheter. För insamling av vissa uppgifter och information som ska dokumenteras på identiskt vis under en lång rad år kan stora svårigheter uppkomma på grund av bristande erfarenheter av tidigare rutiner och arbetssätt. Konsekvensen kan bli försämrad jämförbarhet och kvalitet i informationen. Extremfallet med longitudinella individstudier över flera decennier förefaller inte möjligt att genomföra i denna nya upphandlade organisation.

Avtalet reglerar parternas inbördes förhållningssätt på ett i huvudsak acceptabelt sätt. Dock innebär uppdelningen av verksamheten över tid svårigheter. Vilka skyldigheter föreligger exempelvis vad gäller samarbete och informationsutbyte med den leverantör som vinner nästa upphandling och som därmed ska fortsätta i den tidigare leverantörens arbete.

Vidare ser vi en risk med att denna upphandling kan leda till att tillförlitlighet och pålitligheten i informationen minskar. Leverantörernas objektivitet kan inte säkras genom en svävande paragraf i ett avtal. Det skulle vara mycket olyckligt att få återkommande diskussioner om objektivitet och trovärdighet i stadens statistik och utredningsarbete.

För övrigt anser vi att alla förfrågningsunderlag ska ha höga ambitioner för arbetet med antidiskriminering, meddelarfrihet, miljöhänsyn och goda anställningsvillkor för personalen.

Sammantaget riskerar denna upphandling att minska verksamhetens totala effektivitet och i slutändan även kvaliteten på den information som ligger till grund för stadens beslutsfattande.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Carin Jämtin*, *Roger Mogert*, *Tomas Rudin* och *Teres Lindberg* (alla s), *Stefan Nilsson* (mp) och *Inger Stark* (v) med hänvisning till reservationen av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Den 1 januari 2008 bolagiserades stadens utrednings- och statistikkontor (USK) (Dnr 023-3876/2007). I den analys som gjordes inför bolagiseringen konstaterades att en bolagisering innebär att stadens behov av den typ av tjänst som USK utför måste upphandlas i konkurrens. Detta är också i linje med de policys för upphandling och konkurrens som kommunfullmäktige har beslutat.

När kommunstyrelsen beslutade att godkänna en överenskommelse mellan USK och stadsledningskontoret om statistiktjänster m.m. för 2008 så beslutades också att ge stadsledningskontoret i uppdrag att upphandla ett ramavtal avseende statistiktjänster m.m. för tiden 2009-2011 (Dnr 119-4928/2007).

BEREDNING

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret. En arbetsgrupp med representanter från såväl stadsledningskontoret, socialtjänstförvaltningen, trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret har deltagit i arbetet med att ta fram förfrågningsunderlaget. Nyckelpersoner vid en rad förvaltningar och bolag i staden har vidare intervjuats för att inhämta kunskap om behovet av tjänster.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2008 är i huvudsak i följande lydelse

Upphandlingen av undersöknings- utrednings och statistiktjänster genomförs som en gemensam upphandling. Stadens nämnder och bolag har erbjudits att delta i upphandlingen och alla nämnder och flertalet bolag har lämnat en fullmakt till stadsdirektören för genomförande och avtalstecknande.

För att skapa en bild av stadens behov av tjänster inom upphandlingsområdet har stadsledningskontoret genomfört en behovsinventering bland stadens förvaltningar och bolag. Av inventeringen framgår att förvaltningarna köper denna typ av tjänster för ca 35 Mkr årligen och att tyngdpunkten ligger på den statistik och de analyser och prognoser som stadsledningskontoret beställer.

Företrädare för upphandlingens arbetsgrupp har vidare träffat ett antal företag i branschen för att skapa sig en bild av marknaden och de tjänster som erbjuds.

Vidare har arbetsgruppen tagit del av de utredningar som legat till grund för bolagiseringen av USK, där bl.a. sekretessfrågor av intresse tagits upp.

För att anpassa sig till marknaden föreslår stadsledningskontoret att upphandlingen genomförs i tre delar med möjlighet att lämna anbud på respektive del. (Undersöknings-, utrednings-, och statistiktjänster.)

Av uppdraget till stadsledningskontoret framgår att avtal ska upphandlas för perioden 2009-2011. Kontoret föreslår emellertid att avtalen därutöver ska kunna förlängas i ytterligare två år. Anledningen till förslaget är att öka möjligheten till kontinuitet avseende återkommande undersökningar samt för de årliga prognoser som görs i samband med stadens budgetarbete. Upphandlingslagstiftningen anger att ramavtal som huvudregel ska slutas för fyra år, men att det kan finnas särskilda skäl att ha längre avtal. Stadsledningskontoret anser att sådana skäl finns i detta fall av ovan angivna skäl.

Vid årsskiftet 2007/2008 trädde en ny upphandlingslagstiftning i kraft. Stadsledningskontoret föreslår att det nya förfarandet med en andra konkurrensutsättning används för delarna undersöknings- och utredningstjänster. Det innebär att staden antar flera leverantörer för respektive område och att dessa får möjlighet att konkurrera om de uppdrag som uppstår under ramav-

talstiden. Kontoret föreslår att 3 stycken leverantörer antas för respektive område eftersom fler leverantörer kan innebära ett oproportionerligt stort jobb inför respektive avrop. Kontoret bedömer också att 3 leverantörer räcker för att uppfylla stadens behov. Enligt de förändringar som gjorts i upphandlingslagstiftningen ska antalet leverantörer vid avtal med andra konkurrensutsättning vara minst tre stycken om så många anbud lämnats som uppfyller kraven.

För området statistik och prognostjänster föreslår stadsledningskontoret att ramavtal sluts med en leverantör. De tjänster som staden beställer inom detta område kan svårigen delas upp mellan flera olika leverantörer eftersom de till stor del hänger samman med varandra. Inom detta område har staden också ett större behov av ett nära samarbete med den valda leverantören för att ständigt utveckla prognoser och statistikanvändning.

Stadsledningskontoret föreslår att förfrågningsunderlaget godkänns och att stadsdirektören ges i uppdrag att genomföra upphandling, fatta tilldelningsbeslut och sluta avtal med antagna leverantörer. Kontoret föreslår vidare att stadsdirektören ges i uppdrag att förvalta de avtal som upphandlingen resulterar i samt att vid behov vidta sådana förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtal med valda leverantörer, som utifrån avtalade åtaganden och affärs-mässiga grunder är påkallade.